

Sefahat-ı alemin sebebi nedir ve sefahatın insan ve toplum üzerindeki tesiri nedir? Üstad'ın bu mevzuya bakış açısı ve reçetesi nedir?

Güzel bir ahlakın ve sağlam bir ibadetin memba ve kaynağı, iman ve imandaki kuvvet olduğu gibi, ahlaksızlık ve sefahatın de memba ve kaynağı imansızlık ya da imandaki zafiyettir. Yani iman, İslam binasının temeli gibidir. İbadet ve ahlak tamamen iman temelinin üstüne bina olunur. Bu yüzden imansız bir ahlak anlayışı, içi boş ve özü olmayan kabuk gibidir.

Üstad Hazretlerinin bütün nazarını ve dikkatini imana teksif etmesinin temelinde de bu gerçek vardır. İnsanların düzelip güzel ahlak sahibi olması ve sefahat-i alemin ıslah ve terbiyesi, ancak tahkiki iman ile mümkündür. Bir takım dünyevi ceza ve ödüller insanları ıslah etmekte yeterli değildir. Her insanın kalbine ve kafasına manevi bir yasakçı ve murakıp, tahkiki iman ile tesis edilmez ise, ne birey düzelir ne toplum, ne de sefahat-i alem düzelir.

Sefahat-i alemin ıslahında, bireylerin salahında şu üçlü mekanizmanın intizam ve ahenk içinde çalışması gerekir: **İman, toplum ve kanun**. Bu üçlü mekanizma ve daire, nefsi terbiye ve kontrol etmede en önemli vasıtalar. Sırası ile üzerlerinde kısaca duralım.

İman Dairesi:

İman dairesi diğer daireler içinde en küçük olanıdır, ama ehemmiyet noktasından en büyüğüdür. Zira sağlam ve tahkiki bir iman olmadan, nefis ile mücadele mümkün değildir. Bu yüzden nefis ile mücadele etmede öncelikli olarak tahkiki imanı elde etmek gerekiyor. Bu zamanda bu tahkiki imanı Risale-i Nurların verdiği Üstad Hazretleri açık bir dil ile ifade etmekle beraber, milyonlarca kişinin imanını kurtarması da delildir. Nefsin terbiye ve kontrol edilmesinde en önemli ve en öncelikli zırh, tahkiki imandır. Tahkiki iman olmadan diğer iki daire havada kalır, tesiri çok zayıf ve cüzi olur. Halihazırdaki vaziyet buna işaret eder.

Toplum ve Çevre Dairesi:

İnsanı hizaya sokmak ve nefsin aşırı taleplerini törpülemekte çevre ve toplum çok önemlidir. Yani öyle bir çevre olacak ki, kişiyi günah ve sapkınlıklardan men edip, bir otokontrol oluştursun. Eski zamanlarda İslam ve iman topluma hakim olduğu için, günah ve sapkınlıklara girmek mümkün olmazdı. Şayet birisi bir günaha girse, toplumsal baskı ile çabuk intibaha getirilirdi. Yani çevre, insanlar üzerinde bir murakıp olup, günahlardan kendini kurtarmaya vesile oluyordu. Şimdilerde bu vazifeyi yapacak bir toplumsal yapı yoktur.

Lakin toplum içinde cemaatler ve çevreler edinip bu mana oluşturulabilir. Bizi günaha ve kötü yollara sevk edecek çevre ve ortamlardan uzak durup, iyi arkadaşlar ve iyi çevreler ile bu manayı kısmen oluşturabiliriz. Üstad Hazretlerinin cemaatleşme vurgusunun önemli sırlarından birisi de budur. Yanlış anlaşılmasın, toplumdan kendimizi tamamı ile izole etmek anlamında değildir, sadece bizi günaha davetkar yerlerden uzak durmak anlamındadır. Yoksa tamamı ile toplumdan izole olmak mümkün değildir.

Asgari ve temel noktalarda toplum ile iç içe olmak durumundayız, ama bunun dışında kendi çevre ve toplumumuzu oluşturmakta bir sakınca yoktur. Zaten dikkat edilirse, aynı maksat ve fikirde olanlar bir araya gelip dernek ve örgütlenmeler içerisine giriyorlar. Mizacı ve fikri uyuşmayanlar bir araya gelip bir dernek ve örgütlenme yapamazlar.

Bu hususta her Müslüman kendi meslek ve meşrebine uyumlu bir cemaat ile toplumsal otokontrolü sağlayabilir. Bu yüzden Ayet ve hadisler ışığında Risale-i Nurlarda kesretle cemaat vurgusu yapılır. Cemaate dahil olmamız nefsin terbiyesinde önemli bir adımdır.

Kanun ve Devlet Dairesi:

İnsanların kötü yola ve günahlara gitmemesinin kanun eli ile temin edilmesidir. Yani otoriter bir devlet, insanlığın ortak düşmanı olan günah ve kötü yolların imha edilmesinde ve temizlenmesinde önemli bir faktördür. Devlet günaha giden yolları tamamı ile tıkasa ve yasak etse, insan nefsi bir kısıkaç altına daha girmiş olur. Nefsin terbiye ve kontrolü daha kolay hale gelir. Halihazırda böyle bir durum söz konusu değildir.

Bu zamanda dindar bir Müslümanın nefsin terbiye ve kontrolü hususunda elinde iki seçenek kalıyor; birisi tahkiki iman, diğeri iyi ve güzel bir çevre edinmektir. Bu yüzden elimizden geldiği kadar Risale-i Nurlar ile meşgul olup bizi günaha sokacak arkadaş ve çevre ortamından uzak durmalıyız. Tahkiki bir iman, dindar ve güzel bir çevre, inşallah bizi haram ve günahlardan alıkoyar. Bu yüzden bütün mesaimizi ve enerjimizi bu ikisinin temini için sarf etmeliyiz. Bu gayret ve çalışmalarının neticesinde inşallah ileride üçlü mekanizma ahenkli bir yapıya girerse o zaman sefahat-i alem ıslah ve terbiye olur, kanaatindeyiz.